

Handläggare
Marie Lindström
Kansli- och utvecklingsavdelningen

Diarienummer 13FN/0049

Finansieringsnämnden för
utbildning

Mobila förskolor i Värmdö kommun

Förslag till beslut

Uppdraget att överväga lämpligheten att införa mobila förskolor i kommunen är utfört.

Beslutsnivå

Finansieringsnämnden för utbildning

Sammanfattning

En mobil förskola är vanligen en verksamhet som bedrivs med hjälp av en specialutrustad buss. Tanken med mobila förskolor är att barnen ska komma ut i naturen, uppleva olika miljöer, grundlägga ett aktivt friluftsliv och förståelse för djur och natur. Samtidigt är en mobil förskola en flexibel lösning på akuta behov av förskoleplatser som gör det möjligt för kommunen att undvika investeringar i lokaler när det långsiktiga förskolebehovet är osäkert.

I Värmdö kommun är det idag överkapacitet på förskolorna i alla kommundelar. Förskolorna i kommunen är i allmänhet belägna i naturnära miljöer och barnen har möjlighet att vistas ute stora delar av dagen. Därför finns det inget behov av att starta en mobil förskola i Värmdö kommun i dagsläget.

Bakgrund

I budget 2010 fick finansieringsnämnden för utbildning i uppdrag att närmare överväga lämpligheten att införa mobila förskolor i kommunen.

Ärendebeskrivning

En mobil förskola är vanligen en verksamhet som bedrivs med hjälp av en specialutrustad buss. Förskolebussen utgår från en förskola, basförskolan. På basförskolan har man tillgång till lokaler där barnen lämnas på morgonen och äter frukost. De är också där i slutet av dagen när det är dags för föräldrarna att hämta barnen.

De bussar som används i förskoleverksamhet är specialanpassade. De rymmer ungefär 20 elever. Alla barn har barnbilstolar med trepunktsbälten. Det finns toalett, handfat, varmt och kallt vatten, arbetsbord, lådor för förvaring, garderobsplats, skohyllor, spolslang, kokplattor, kylskåp, värmeskåp, strömaggreat, vattentankar och alkoholås för

föraren. När det är dåligt väder har barnen möjlighet att använda bussen som en lokal för att värma sig, äta, spela spel, läsa vila eller pyssla. Det är också möjligt att åka med bussen till exempelvis museum och badhus. Vanligen är det tre förskollärare/barnskötare som arbetar på bussen, varav den ena även tjänstgör som busschaufför.

Tanken med mobila förskolor är att barnen ska komma ut i naturen, uppleva olika miljöer, grundlägga ett aktivt friluftsliv och förståelse för djur och natur. Samtidigt är en mobil förskola en flexibel lösning på akuta förskolebehov och möjliggör för kommunen att undvika investeringar i lokaler när det långsiktiga förskolebehovet är osäkert.

Erfarenheten från mobila förskolor visar att barnen som deltar i verksamheten är friskare än andra barn. Smittspridningen är mindre, barnen har bättre kondition och bättre grovmotorik. Forskning har visat att skogsmiljö sätter igång fantasin och den fria leken. Den motoriska utvecklingen och träningen som barnen får utomhus ger barnen större självkänsla och är positiv för språkutvecklingen.

Ett problem är att verksamheten är mer sårbar när någon personal blir sjuk, speciellt busschauffören. Arbetslaget är också litet och ibland kan detta upplevas som en nackdel. På vintern blir det mycket väntetid för barnen vid på- och avklädning och i dessa situationer kan bussen upplevas som trång.

För att verksamheten ska bli bra bör någon i personalen ha utbildning i utomhuspedagogik. Verksamheten måste också vara välstrukturerad och präglas av ett stort säkerhetstänk.

Ekonomiska konsekvenser

I Uppsala kommun räknar man med att kostnaden för en mobil förskolebuss är 3 miljoner kronor, vilket innebär en investeringskostnad på 136 000 kronor per barn. Kostnad för utbildning av busschaufför tillkommer. Vid brist på förskoleplatser kan en mobil förskoleavdelning bidra till att fler barn kan få plats utan att stora investeringar behöver göras i byggnader. I Värmdö kommun var kostnaden per inskrivet barn i förskolan 116 700 kr 2011.

Konsekvenser för miljön

Resorna med den mobila förskolebussen ska vara korta, maximalt 30 minuter enkel resa per dag. Att öka belastningen på miljön genom att bedriva en mobil verksamhet med buss strider dock mot kommunens ambition att minska antalet transporter.

Konsekvenser för medborgarna

Det har visat sig att barn som deltar i uteverksamhet har högre närvaro och är friskare än andra barn. Mobila förskolor är ett alternativ för de barn/föräldrar som önskar en annan form av förskoleverksamhet än den traditionella.

Bedömning

Mobila förskolor ger möjlighet att snabbt och flexibelt lösa efterfrågan på förskoleplatser. De barn som ska ingå i den mobila förskolan måste dock placeras på en befintlig förskola för hämtning och lämning och för frukost. Detta innebär att ungefär 20 barn måste ha plats/lokalyta och omsorg på den befintliga förskolan.

I Värmdö kommun är det idag inte brist på platser i förskolan. I alla kommundelar finns det tvärtom överkapacitet. Det är därmed inte motiverat att införa en mobil förskoleavdelning i Värmdö kommun på grund av platsbrist.

Barn som ingår i den mobila verksamheten är friskare och får möjlighet till lärande och lek i naturen. De flesta förskolor i Värmdö kommun har närhet till natur eller förhållandevis korta avstånd till skog och mark. Detta gör att möjligheten till att vistas i naturen är väl tillfredsställt i kommunen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansli- och utvecklingsavdelningen.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Budget 2010	x
2	Information om mobila förskolor från Uppsala, Västerås, Linköping, Lund, Värnamo och Helianthus AB	x
3	Studentuppsatser från Malmö högskola och Stockholms universitet	x

Monica Fransson
Kundvals- och finansieringschef